

Rozwiązania zadań zamkniętych z próbnego egzaminu z matematyki rozszerzonej z dnia 25 listopada.

ZADANIA ZAMKNIĘTE

W zadaniach 1.–5. wybierz i zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 1. (0–1)

Funkcja określona wzorem $f(x) = |x + 3| + 5$:

- A. ma więcej niż dwa miejsca zerowe
- B. ma dwa miejsca zerowe
- C. ma jedno miejsce zerowe
- D. nie ma miejsc zerowych

Zadanie 2. (0–1)

Dokładna wartość liczby $\sin 15^\circ$ to:

- A. $\frac{\sqrt{6} + \sqrt{2}}{2}$ B. $\frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{2}$ C. $\frac{\sqrt{6} + \sqrt{2}}{4}$ D. $\frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{4}$

Zadanie 3. (0–1)

Funkcja określona wzorem $f(x) = \frac{1}{5}x^5 - \frac{1}{2}x^4 + \frac{1}{3}x^3$:

- A. ma trzy ekstrema lokalne
- B. ma dwa ekstrema lokalne
- C. ma jedno ekstremum lokalne
- D. nie ma ekstremów lokalnych

Zadanie 4. (0–1)

Dany jest ostrosłup prawidłowy czworokątny, którego wszystkie krawędzie mają długość a . Ostrosłup przecięto płaszczyzną przechodzącą przez przekątną podstawy i środek przeciwległej do niej krawędzi bocznej. Pole otrzymanego przekroju jest równe:

- A. $P = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$ B. $P = \frac{a^2\sqrt{3}}{2}$ C. $P = \frac{a^2\sqrt{2}}{4}$ D. $P = \frac{a^2\sqrt{2}}{2}$

Zadanie 5. (0–1)

Dany jest ciąg określony wzorem rekurencyjnym $\begin{cases} a_1 = 4 \\ a_{n+1} = \frac{3a_n - n}{2} \end{cases}$. Czwarty wyraz tego ciągu jest równy:

- A. $\frac{8}{2}$ B. $\frac{8}{3}$
C. $\frac{29}{4}$ D. $\frac{75}{8}$

Ad. 1

Wystarczy zauważyć, że $f(x)$ jest sumą dodatniej liczby 5 i jakiejś liczby $y = |x + 3| \geq 0$. W takim razie $f(x)$ jest nie mniejsze od 5, czyli nie ma miejsc zerowych. **Odpowiedź D**

Ad. 2

To zadanie najlepiej jest potraktować jako zadanie otwarte i wyznaczyć $\sin 15^\circ$

$$\begin{aligned}\sin 15^\circ &= \sin(60^\circ - 45^\circ) = \sin 60^\circ \cdot \cos 45^\circ - \sin 45^\circ \cdot \cos 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot \frac{1}{2} = \\ &= \frac{\sqrt{6}}{4} - \frac{\sqrt{2}}{4} = \frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{4}\end{aligned}$$

Odpowiedź D**Ad. 3**

Funkcja **może** mieć ekstremum lokalne tylko dla tych argumentów dla których wartość pochodnej wynosi 0. Obliczmy więc pochodną funkcji $f(x) = \frac{1}{5}x^5 - \frac{1}{2}x^4 + \frac{1}{3}x^3$

$$f'(x) = x^4 - 2x^3 + x^2$$

Poszukajmy miejsca zerowe $f'(x)$

$$x^4 - 2x^3 + x^2 = x^2(x^2 - 2x + 1) = x^2(x - 1)^2 = 0$$

Ostatnia równość zachodzi, gdy $x = 0$ *lub* $x = 1$

Ponieważ jednak

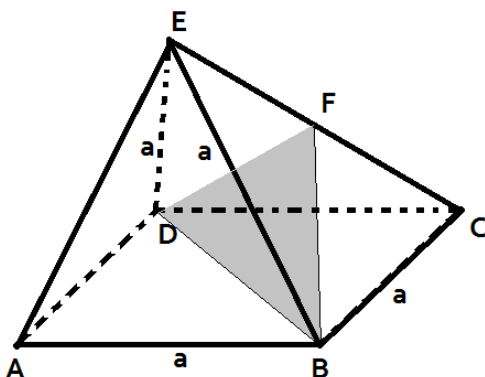
$$x^2(x - 1)^2 \geq 0$$

Bo iloczyn dwóch kwadratów nie może być ujemny, więc argumenty 0 i 1 są punktami przegięcia wykresu funkcji $f(x)$. Funkcja osiągnie ekstremum lokalne w jakimś argumencie x_0 tylko wtedy, gdy znaki pochodnej po obu stronach

Odpowiedź: Funkcja $f(x)$ nie ma ekstremów lokalnych **Odpowiedź D**

Ad. 4

Wykonajmy pomocniczy rysunek

Należy znaleźć pole zaciętego trójkąta. Ponieważ ostrosłup jest prawidłowy więc w podstawie jest kwadrat o boku a , czyli $|DB| = a\sqrt{2}$.

Ściany boczne ostrosłupa są trójkątami równobocznymi czyli BF jako wysokość trójkąta równobocznego BCE ma długość $|BF| = \frac{a\sqrt{3}}{2}$. DF jako wysokość trójkąta równobocznego DCE ma też długość $|DF| = \frac{a\sqrt{3}}{2}$. Więc trójkąt DBF jest równoramienny.

Korzystając z twierdzenia Pitagorasa obliczmy wysokość tego trójkąta.

$$|BF|^2 - \left(\frac{1}{2}|BD|\right)^2 = h^2$$

$$\left(\frac{a\sqrt{3}}{2}\right)^2 - \left(\frac{1}{2}a\sqrt{2}\right)^2 = h^2$$

$$\frac{3a^2}{4} - \frac{2a^2}{4} = h^2$$

$$\frac{a^2}{4} = h^2$$

Więc

$$h = \frac{a}{2}$$

$$P_{BDF} = \frac{1}{2} \cdot |DB| \cdot h = \frac{1}{2} \cdot a\sqrt{2} \cdot \frac{a}{2} = \frac{a^2\sqrt{2}}{4}$$

Odpowiedź C

Ad. 5

Wyznamy kolejne cztery wyrazy tego ciągu

$$a_1 = 4$$

$$a_2 = \frac{3a_1 - 1}{2} = \frac{3 \cdot 4 - 1}{2} = \frac{11}{2}$$

$$a_3 = \frac{3a_2 - 2}{2} = \frac{3 \cdot \frac{11}{2} - 2}{2} = \frac{\frac{33}{2} - 2}{2} = \frac{\frac{29}{2}}{2} = \frac{29}{4}$$

$$a_4 = \frac{3a_3 - 3}{2} = \frac{3 \cdot \frac{29}{4} - 3}{2} = \frac{\frac{87}{4} - 3}{2} = \frac{\frac{75}{4}}{2} = \frac{75}{8}$$

Odpowiedź D.